

Megbocsátás hete a BME OMIKK-ban

Ötletek és tapasztalatok kezdő megbocsátóknak

A kulturális örökség napjai keretében a BME OMIKK 2006. szeptember 16-án indította a megbocsátás hetét. A rendkívüli szombati nyitvatartási napot ideálisnak találtuk szakmai kezdeményezésünk első napjának. Ilyen jellegű akció a BME OMIKK-ban még nem volt. (A '90-es években az OMIKK-nak volt hasonló rendezvénye.)

Célunk azon régi olvasóink elérése volt, akik több éve nem hozták vissza a BME Könyvtárából vagy az OMIKK-ból kiköleszött dokumentumokat, feltehetőleg a dokumentumokat terhelő magas késedelmi díjtól tartva.

A megbocsátás hetét minden olvasónkra kiterjesztettük, feltételként annyit szabtuk, hogy magát a dokumentumot hozzák vissza, s ne hosszabbítsák meg annak kölcsönzési idejét. Olvasóink örömmel fogadták a kezdeményezésünket, sokan éltek az újdonságként beharangozott lehetőséggel.

A megbocsátás hetét komoly felkészülés előzte meg. Első lépésként adatbázisunkból kiszűrtük azon olvasóinkat, akiknél 2003 előtt lejárt a kiköleszött dokumentumok határideje. A kiválasztott olvasók adatlapját a leválogatás során könyvtári integrált rendszerünkben egy külön erre a célra létrehozott tiltóköddel láttuk el, amely megkönnyítette későbbi visszakeresésüket.

A megbocsátás hete előtt három héttel posztáltuk ki az első értesítőket. A korai dátumot az indokolta, hogy az esetlegesen megváltozott címről visszaérkező leveleket időben ki tudjuk küldeni a másik címre is.

A megbocsátás hetét meghirdettük az egyetemi fórumokon, a kerületi és az országos médiában is (pl. MTI), reklámoztuk a könyvtár honlapján. Próbáltuk személyesen is megszólítani olvasóinkat, telefonon, illetve e-mailben is juttattunk el hozzájuk információkat.

Az olvasókat megpróbáltuk visszakeresni adatbázisunkban korábban rögzített telefonszámaik vagy munkahelyi címük alapján, de felkutatásukra igénybe vettük az interneten elérhető online telefonkönyvet is.

A kiküldött levelek tizenegy százaléka minden általunk ismert címről visszajött, ezeket a kölcsönzéseket jelenleg behajthatatlanként tartjuk nyilván (ez a visszavárt könyvek tizenkét százalékát jelenti).

Vidéki olvasóinkra is gondolva felajánlottuk, hogy a dokumentumok postai úton is visszaküldhetők. Az érintettek húsz százaléka élt is ezzel a lehetőséggel. Mód volt arra is, hogy az elveszett könyveket másik példánnyal pótolhassák (eddig huszonhárom mű esetében volt így). Ha nem tudták beszerezni a hiányzó dokumentumokat, pótlási díj fizetése ellenében állományunkból töröljük azokat.

A megbocsátás hete a régi tartozások felszámolása, rendezése szempontjából sikeresen zárult, a visszakért könyvek tizenhét százaléka ismét könyvtárunkban van. Az egyhetesre tervezett akciónk időtartama nem volt elég ahhoz,

hogy minden olvasónk visszajuttassa hozzánk a dokumentumokat. A kezdeményezés után két-három héttel is kapunk vissza (postán és személyesen) dokumentumokat.

Voltak olvasóink, akik nem használt könyveiket nekünk ajándékozták (pontosan tizenötöt).

Érdekességek:

- Egy dokumentumot olyan olvasótól kaptunk vissza, akinek korábban kézbesíthetetlenként visszajött a levele.
- Kiskunhalasra küldtük el a felhívást, és három hét múlva Győrben adták postára a könyveket.

- Volt olyan olvasónk, aki mind a BME könyvtárának, mind az OMIKK-nak tartozott könyvekkel. (A könyveket mindkét helyről a könyvtárak egyesítése előtt kölcsönözte.)

- Az egyik könyvben benne maradt az olvasó kölcsönzőjegye, kölcsönzési bizonylata, és az egyik néhány éve küldött felszólítás is!

- Bár az akciót szeptember 16-án indítottuk és ez a dátum minden levélben fel volt tüntetve, egy héttel hamarabb már kaptunk vissza könyveket.

- Több olvasó azonnal újra beiratkozott a könyvtárba.

- Volt olyan olvasó, aki a könyvtártól két kilométerre lévő postán adta fel az ajánlott küldeményét.

- Több könyv érkezett vissza a meghirdetett határidő utolsó napján gyorsfutárral.

A megbocsátás hete lezárult, de ezzel még nem ért véget a munkánk. Szeretnénk minden olvasót elérni és lehetőségeink szerint minden tartozást felszámolni. Arra törekszünk, hogy a következő év elejére új stratégiát dolgozzunk ki a késedelmes ügyek kezelésére, ezzel is kiküszöbölve, hogy olvasóink hosszú ideig tartozhassanak könyvtárunknak dokumentumokkal.

Ézsias Anikó–Molnár Anita

BME OMIKK olvasószolgálati osztály

Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárakért Alapítvány

E lap hasábjain 2000 októbere óta már többször beszámoltunk azokról a kapcsolatokról, melyek könyvtárunk és a megyénkkel szomszédos országok magyar könyvtárosai között alakultak ki. Igyekeztünk arról is tájékoztatni a kollégákat, hogy a könyvtárunk által határon túli kollégák számára szervezett továbbképzéseken, amire a közeljövőben már hetedik alkalommal kerül sor, milyen központi témákat választottunk. Hírt adtunk azokról a továbbképzésekről/kurzusokról is, melyeken mi, nyíregyházi könyvtárosok, illetve más anyaországi szakemberek vettek részt Beregszászon. Különösen megható volt az az élménybeszámoló, amit az egyik kárpátaljai kollégánál vetett papírra a megyebeli iskolai könyvtárosokkal közösen szervezett, Szurdokpüspökibe kihelyezett vidám hangulatú, de sok tanulsággal járó napokról. Kisebbségi publicitást kapott az a

programsorozatunk, amit A nagy könyv keretében bonyolítottunk: írókkal, költőkkel, színművészekkel jártuk Szatmárt, a Bereget és a Felvidéket.

Az évek során nem csupán könyvtáros és könyvtáros között, hanem az egyes témákhoz különböző szakterületekről meghívott előadók között is nagyon szép, üggyámogató kapcsolat alakult ki. Ezekből szinte természetesen jött a gondolat is, hogy ha már külön-külön mindenki próbálja ereje, tehetsége szerint a határon túli könyvtárosokat, illetve rajtuk keresztül az olvasó határon túli magyarokat segíteni, akkor tegyük ezt együtt. A közös elhatározás, hogy bejegyeztetjük a *Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárosokért Alapítványt*, tavaly nyáron érlelődött meg bennünk. Tettük ezt azzal a céllal, hogy a tőlünk telhető módon, keresve más jó szándékú támogatókat is, segítsük a Kárpátalján magyarul vagy magyar nyelven is oktató iskolák könyvtárai magyar nyelvű állományának fejlesztését és az ott dolgozó kollégák továbbképzését.